

Perspectief op kwaliteit

Kwaliteitsplan School en Omgeving Coalitie Haarlem

Versie: 27 oktober 2025.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Visie en bedoeling als basis voor een lonkend perspectief
3. Aansluiting bij landelijk kader: bouwstenen van kwaliteit
4. Beschrijving cyclisch werken
5. Ambities in het kader van kwaliteitsbeleid
6. Bijlage 1: scholen in de coalitie

1. Inleiding

School en Omgeving

Sinds het schooljaar 2022-2023 is er een Haarlemse coalitie gevormd in het kader van het landelijke programma School & Omgeving. De Haarlemse coalitie was daarbij een van de 44 voorlopers van het programma, omdat via lokaal beleid al veel was geïnvesteerd in een naschools aanbod op scholen. De Haarlemse coalitie werd bij de start gevormd door 7 basisscholen in samenwerking met kinderopvangorganisaties en maatschappelijke partners. De samenwerking werd vastgelegd in een convenant en werd al snel in het schooljaar 2022-2023 uitgebreid naar 14 basisscholen (aangevuld met 4 scholen vanuit gemeentelijk beleid)

Na het schooljaar 2022-2023 volgde de tweede regeling School & Omgeving voor de schooljaren 2023-2025. Door een wijziging in de voorwaarden van de regeling werd er onderscheid gemaakt in A- en B-scholen, veranderden de subsidievoorwaarden (waaronder het hebben van een kwaliteitsplan) en kwamen er per school aanzienlijk meer financiële middelen beschikbaar. De samenwerking werd opnieuw bekrachtigd in een convenant.

Vanaf het schooljaar 2025-2026 is de derde regeling van kracht die voor 3 jaar geldt. In de nieuwe regeling veranderde de subsidievoorwaarden opnieuw. Naast een verlichting van de verantwoording had vooral de selectiewijze van scholen die in aanmerking konden komen landelijke impact en dus ook in Haarlem. Scholen die de afgelopen 3 jaar gemotiveerd participeerden in het programma kwamen niet meer in aanmerking.

In Haarlem maken nu 10 basisscholen gebruik van de landelijke regeling en zijn er 4 scholen afgevallen. In 2024-2025 is een school voor speciaal (bassi) onderwijs toegevoegd. Deze school ontvangt ook in 2025-2026 subsidie. In 2025-2026 zijn een school voor speciaal (voortgezet) onderwijs en een praktijkschool toegetreden tot de coalitie.

De steeds wisselende criteria en samenstelling van de coalitie hebben effect gehad op de continuïteit van het programma en daarmee ook op de vormgeving van kwaliteitsbeleid.

Lokaal beleid

De gemeente Haarlem heeft vanaf de start van het programma School & Omgeving samen met de schoolbesturen en scholen de verbinding gezocht met lokaal beleid om versterking en continuïteit zoveel mogelijk te waarborgen in samenwerking met

maatschappelijke partners. Naast het criterium van de achterstandsscore komen in Haarlem ook scholen met een hoog spreidingsgetal in aanmerking voor financiële middelen. De gemeente investeert daarnaast ook ambtelijk in het programma dat in Haarlem de titel draagt “de verrijkte schooldag”.

De samenwerking tussen de gemeente Haarlem, de schoolbesturen, scholen, kinderopvangorganisaties en maatschappelijke partners vormt de basis om blijvend te werken aan kwaliteit.

Meerjarige duidelijkheid

Nu sinds 30 juni 2025 duidelijk is welke scholen er participeren voor de komende 3 jaar en wat de financiële mogelijkheden zijn vanuit zowel het rijk als de gemeente, zal er met veel ambitie gewerkt gaan worden aan een verdere uitwerking van het reeds bestaande kwaliteitsbeleid. Dit kwaliteitsplan zal daarmee op voorhand al niet statisch zijn van aard, maar jaarlijks verrijkt worden. Daarbij sluiten we aan op de “bouwstenen van kwaliteit”¹

Vanuit de meerjarige duidelijkheid en behoefte om het kwaliteitsbeleid voor de komende jaren goed neer te zetten is Sardes² gevraagd om in de periode mei – december 2025:

- onderzoek te doen om inzicht te krijgen in de vereisten;
- literatuuronderzoek te doen naar werkzame elementen;
- een gesprekstool “kwaliteit verrijkte schooldag Haarlem” te ontwikkelen;
- een gesprekstool “kwaliteitsgesprek school en begeleider” te ontwikkelen .

2. Visie en bedoeling als basis voor een lonkend perspectief

De bedoeling van het landelijke programma School & Omgeving komt in Haarlem samen met het gedachtegoed van het Onderwijskansenbeleid en het gedachtegoed van ‘School in de Wijk’. Gezamenlijk vormt dit De Verrijkte Schooldag.

¹ Bouwstenen van kwaliteit, GKA juni 2025

² Kwaliteitskader Verrijkte Schooldag, Inge Razenberg & Yasamin Modhej

Doelstelling van de Verrijkte Schooldag

Kinderen die hier normaal gezien van verstoken blijven, een rijke ontwikkelomgeving bieden en hen de kans geven zichzelf en de wereld om zich heen (verder) te ontdekken. Daartoe scholen en maatschappelijk partners zoveel mogelijk ruimte geven om de verrijkte schooldag gezamenlijk te organiseren in duurzaam partnerschap. In Haarlem wordt aan dit gedachtegoed vorm gegeven middels de Kansencirkel. Dit sluit aan bij de doelstelling van het landelijke programma: *‘Alle leerlingen op de scholen die behoren tot de doelgroep, ongeacht de omstandigheden waarin ze opgroeien, in staat te stellen zichzelf in brede zin hun talenten te ontplooien en vaardigheden te ontwikkelen ter bevordering van kansengelijkheid in het onderwijs en een gelijkwaardige deelname aan de maatschappij’.*

Het lonkend perspectief voor de komende jaren

Het zou fantastisch zijn als wij als partners in de stad in staat zijn om de komende drie jaar in Haarlem:

- de samenwerking tussen partners te intensiveren en te verduurzamen;
- integrale kindvoorzieningen passend bij de behoeften van kinderen en ouders structureel kunnen organiseren;
- het aanbod van niet-onderwijs activiteiten te vergroten;
- de deelname aan niet-onderwijs activiteiten te vergroten;
- het aanbod te verbreden en te verdiepen;
- de gemiddelde frequentie van deelnamen en de gemiddelde tijdsduur per kind te vergroten;
- daar waar mogelijk de schooltijden te verruimen.

3. Aansluiting bij landelijk kader: bouwstenen van kwaliteit³

In de periode 2022-2025 is er vooral geïnvesteerd in de samenwerking en uitvoering van het programma. Er is veel minder geïnvesteerd in de kwaliteit en de effecten van het programma. In de periode 2025-2028 is het de ambitie om op “basis van de bouwstenen van kwaliteit” en het in samenwerking met Sardes ontwikkelde “kwaliteitskader verrijkte schooldag Haarlem” nader invulling te geven aan de kwaliteit. De handreiking van de bouwstenen is een prima handvat om kwaliteit in beeld te brengen en in ontwikkeling te krijgen.

Na vaststelling van “het kwaliteitskader verrijkte schooldag Haarlem” in december 2025 zal er a.d.h.v. een nulmeting via “de bouwstenen van kwaliteit” de stand van zaken worden opgemaakt en zal dit in januari/februari vertaald worden naar conclusies, aanbevelingen en acties op de 9 onderdelen.

Deze bouwstenen zijn helpend bij het zicht krijgen op de kwaliteit van het programma.

Tegelijkertijd gaat kwaliteit ook over het effect dat het programma heeft en hoe we dat meten. Daarbij wordt gedacht aan het per school monitoren van het bereik van het programma, de omvang van het extra aanbod per thema, de tevredenheid van kinderen en ouders en het effect op betrokkenheid, veiligheid en welbevinden van kinderen.

4. Beschrijving cyclisch werken

Vanuit de ervaringen opgedaan in de periode voorafgaand aan het programma “School & Omgeving” is gebruik gemaakt van de al bestaande overlegstructuur op bestuurlijk niveau en op schoolniveau (onderwijskansen en “school in de wijk”). Er wordt gewerkt met de PDCA-cyclus. Deze wordt jaarlijks doorlopen met het accent op het micro-niveau (scholen) als meso-niveau (coalitie) als macro-niveau (stuurgroep).

Bestuurlijk

De verrijkte schooldag wordt periodiek geagendeerd bij “de stuurgroep onderwijskansen Haarlem”. In deze stuurgroep die gemiddeld 5x per jaar bij elkaar komt zijn de gemeente Haarlem, de schoolbesturen, de kinderopvang en passend onderwijs vertegenwoordigd.

In dit overleg komen op hoofdlijnen de plannen van de scholen aan de orde, de mate van wijkgericht werken, de financiële afdracht om coördinatie, kennisdeling en vakantieprogramma en de mogelijke dwarsverbanden met andere ontwikkelingen die versterkend kunnen zijn.

³ <https://www.gelijke-kansen.nl/documenten/2025/07/17/kwaliteit-handreiking>

Scholen en aanbieders

Van scholen wordt verwacht dat zij gebaseerd op de kansencirkel jaarlijks een plan voor de verrijkte schooldag maken in samenwerking met de maatschappelijke partners en kinderopvang. De school neemt daartoe het initiatief. In dit plan worden de visie, de stip op de horizon, het activiteitenaanbod, de samenwerkingspartners, de wijze van betrokkenheid van ouders en kinderen bij het programma, de wijze van kennisdelen, het kwaliteitsbeleid, de begroting en het zichtbaar maken van de resultaten beschreven.

Netwerkbijeenkomsten

3x per jaar worden er door de gemeente Haarlem netwerkbijeenkomsten georganiseerd met als ingrediënten: informatie vanuit gemeente en schoolbesturen, inspirerende voorbeelden, locatiebezoek, netwerken, presentaties (bij voorbeeld over kwaliteit).

Kwaliteitsgesprek scholen

1x per jaar voert de gemeente Haarlem in het kader van het gehele onderwijsachterstandenbeleid in groepen van gemiddeld 4 scholen de kwaliteitsgesprekken. Naast de verrijkte schooldag (landelijk en lokaal) komen ook thema's aan de orde als VVE, taalbeleid, brugfunctionarissen.

De gesprekken hebben een open karakter, waardoor er in de gesprekken zelf ook uitwisseling tussen scholen plaatsvindt. Voor de gemeente leveren deze gesprekken een goed beeld op hoe de voortgang is en waar de gemeente kan anticiperen op wat er nodig is. De rode draden uit de gesprekken (4 tot 5 gesprekken met 20 scholen) worden meegenomen zowel intern binnen de gemeente als naar de stuurgroep onderwijskansen. Daarmee ontstaat verbinding, integraliteit en verankering van lokaal beleid.

Kwaliteitsgesprek aanbieders

Met een vertegenwoordiging van de aanbieders van activiteiten vindt in een groepsgesprek, vergelijkbaar met het gesprek met de scholen over kwaliteit plaats.

Facilitering

Om op het niveau van de coalitie samenwerking en coördinatie mogelijk te maken zijn er sinds de start in het schooljaar 2022-2023 afspraken gemaakt tussen de gemeente en de schoolbesturen over de facilitering van een coördinator, het samen leren, de kwaliteitsbewaking en het vakantieprogramma. Voor de komende 3 jaar is het budget vastgesteld. Het budget wordt gerealiseerd door een afdracht van middelen door de scholen die subsidie ontvangen vanuit het programma "school en omgeving".

Het percentage van afdracht voor coördinatie, kwaliteitsbeleid en samen leren ligt tussen de 2,12% en 1,14%.

Voor de vakantieprogramma's wordt jaarlijks 5,10% afgedragen voor 10 weken vakantieprogrammering.

Financiële inrichting

Het penvoerderschap over de bovenschoolse afdracht wordt verzorgd door de stichting Spaarnesant.

5. Ambities in het kader van kwaliteitsbeleid

In de periode november 2025- februari 2026 worden de in het "kwaliteitskader verrijkte schooldag" genoemde kansen besproken en vertaald naar conclusies en acties.

Het gaat daarbij om de volgende kansen.

Schoolvisie en doelen

Zorg dat elke activiteit aansluit bij de Haarlemse en schoolvisie.

Koppel concrete doelen aan je visie.

Maak zichtbaar hoe activiteiten bijdragen aan de visie en doelen.

Professionalisering aanbieder

Stem structureel en op basis van gezamenlijkheid af met aanbieders.

Bied begeleiders gerichte scholing en feedback om kwaliteit te versterken.

Aansluiting aanbod

Werk binnen de activiteiten met duidelijke doelen.

Verbind activiteiten met het schoolcurriculum.

Bereik

Verhoog het bereik onder (doelgroep)leerlingen.

Betrek ouders en kinderen bij samenstellen en evalueren van het aanbod.

Structurele financiering

Bied zoveel mogelijk continuïteit aan scholen en aanbieders.

Werk doorlopend aan plannen om in structurele financiering te voorzien.

Monitoring en evaluatie

Evalueer en verbeter continu met alle betrokkenen.

Ondersteunende gesprekstools

Ondersteunend aan de gesprekken op schoolniveau om de gesprekken over kwaliteit te kunnen voeren zijn er door Sardes twee gesprekstools ontwikkeld die in november 2025 worden uitgetest en vervolgens worden vastgesteld. Het gaat om “overkoepelende gesprekstool Kwaliteit Verrijkte Schooldag” en “Kwaliteitsgesprek tussen school en aanbieder”. De vragen in deze tools zijn gebaseerd op de Haarlemse visie rondom de verrijkte schooldag en op werkzame elementen voor de rijke schooldag, zoals die uit onderzoek bekend zijn.

Deze gesprekken worden in de jaarcyclus meegenomen.

Bijlage 1: deelnemende scholen 2025-2028

School	Bestuur
<i>Vanuit School & Omgeving (rijk)</i>	
Al Ikhlaas	el Amal
De Schakel	Kolom
Erasmus	Spaarnesant
ML King	Spaarnesant
Globe	Spaarnesant
IKC Schalkwijk	Spaarnesant
Piramide	Spaarnesant
ITK	TWijs
de Meer	TWijs
de Schelp	TWijs
Don Bosco	TWijs
Mgr. Huibers	TWijs
<i>Vanuit gemeente (OAB)</i>	
Bavo Revijs	Twijjs
Dolfijn	Spaarnesant
Camelot	Spaarnesant
Talenten	TWijs
Valeo	TWijs